

Historická krajina v okolí plaského kláštera získala prestižní „Označení Evropské dědictví“

17. dubna 2024

Evropská komise rozšířila seznam míst, která mohou užívat Označení Evropské dědictví (European Heritage Label – EHL). Je mezi nimi také krajina severního Plzeňska v okolí kláštera Plasy.

Pod heslem *Evropa začíná zde!* vybírá Evropská komise jednou za dva roky místa s mimořádným přínosem k evropské identitě. Vybraným místům je uděleno prestižní Označení Evropské dědictví. Na slavnostním ceremoniólu v belgických Antverpách 17. dubna 2024 byly takto oceněny rovněž cisterciácké klášterní krajiny z pěti evropských zemí včetně České republiky.

Udělením EHL bylo odměněno pět let intenzivní spolupráce mezi českými a zahraničními partnery. Základem mezinárodního projektu *Cistercian landscapes connecting Europe / Cisterciácké krajiny spojující Evropu* je poznání, prezentace a propagace krajin formovaných cisterciáckými kláštery s jejich jedinečnými přírodními a kulturními poklady. V těchto územích lze nalézt zachovalé soustavy hospodářských dvorů, dědictví lesního hospodářství, rybníků, vinic, sítě cest a poutních míst i drobných sakrálních staveb, které dodávají kulturní krajině duchovní rozměr. V rámci projektu byla realizována také *Cisterciácká stezka*, která trasou o délce 6500 km protíná Evropu. Mottem *Rozmanitost v jednotě* projekt deklaruje skutečnost, že působením cisterciáckého řádu byly jednotlivé krajiny utvářeny jednotným záměrem, který byl však citlivě přizpůsobován místním přírodním podmínkám. Udělením prestižního ocenění Evropská komise potvrzuje významnou roli cisterciáků pro vytváření evropské kulturní identity. „Jsem vděčný a hrdý na to, že můžeme s našimi cisterciáckými klášterními krajinami navázat na jednu z nejstarších evropských sítí a zprostředkovávat ji i současnému člověku. Jsem proto velmi potěšen rozhodnutím Evropské komise a rád bych poděkoval všem 17 partnerům projektu z Německa, Rakouska, Polska, Slovinska a České republiky, vědeckému poradnímu sboru a našim četným sponzorům, kteří tento úspěch vůbec umožnili,“ zdůrazňuje bamberský hejtman Johann Kalb, hlavní iniciátor a koordinátor mezinárodního projektu.

V České republice se projektu, zkráceně označovaného *Ciserscapes*, účastní čtyři klášterní krajiny: kromě kláštera Plasy se jedná o Velehrad, Vyšší Brod a Žďár nad Sázavou. Na dokumentaci a prezentaci klášterní krajiny v okolí Plas se podílejí především MAS Světovina, Klášter Plasy (NPÚ a NTM) a Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici. „Většina našich akcí se mohla uskutečnit díky dlouhodobé podpoře Plzeňského kraje, kterému patří náš velký dík,“ doplňuje ředitel MAS Světovina Ivo Kornatovský.

Plaský klášter a místní instituce byly prvním českým zástupcem při propojování evropských cisterciáckých krajin. „Vše začalo naším zapojením do vědecké rady v sousedním klášteře Valdsasy

/ Waldsassen, posléze v roce 2018 proběhly putovní výstavy a vědecká konference *Rozmanitost v jednotě* a nakonec je z toho 17 evropských klášterů, které již několik let intenzivně spolupracují. Bez koordinace z Bamberku by to bylo jen stěží možné. Stejně jako cisterciáci v minulosti i my dnes překračujeme hranice zemí a hledáme, co nás spojuje. Zdánlivě různorodé klášterní krajiny vykazují nebývalé množství jednotných prvků, stačí se jen zastavit a chtít vidět,“ objasňuje historička a koordinátorka projektu za českou stranu Radka Ranochová.

Čtyři cisterciácké klášterní krajiny na území České republiky se tak nyní prostřednictvím nadnárodního projektu *Cisterscapes* připojily ke stávajícím tuzemským nositelům EHL, kterými jsou Přemyslovský palác a Arcidiecézní muzeum v Olomouci, Státní zámek Kynžvart a Werkbund Estates – Kolonie moderní architektury v Praze a Brně. „Věříme, že EHL napomůže ke zvýšení povědomí o plaské klášterní krajině v evropském kontextu a potvrdí její kulturní význam v rámci České republiky,“ dodává Pavel Beneš z Centra baroka v Mariánské Týnici.

Za plaskou klášterní krajinu:

Mgr. Radka Ranochová, Ph.D.
historička, koordinátorka projektu: 724 225 408 / radka.ranochova@email.cz

Ing. Ivo Kornatovský
ředitel MAS Světovina: 602 445 455 / adpro@iol.cz

Mgr. Pavel Kodera, Ph.D.
ředitel Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici:
777 190 734 / kodera@marianskatynice.cz

Mgr. et Mgr. Pavel Beneš
vedoucí Centra baroka v Mariánské Týnici: 373 396 410 / benes@marianskatynice.cz

Mgr. Pavel Duchon
kastelán Klášter Plasy (Národní památkový ústav): pavel.duchon@npu.cz / 606 666 424

www.cisterscapes.eu/
www.marianskatynice.cz – Cisterscapes

Oficiální zpráva Evropské komise:
<https://culture.ec.europa.eu/news/seven-new-sites-receive-the-european-heritage-label-across-europe>

Plaská klášterní krajina, foto I. Kornatovský